

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК № 3

Філіп Л.О. Філіпковська

(підпис)

(ініціали та прізвище)

« 30 » 08 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Управління інноваціями

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 073 «Менеджмент»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Менеджмент», «Управління проектами»
(найменування освітньої програми)

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Менеджмент організацій і адміністрування»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Робоча програма Управління інноваціями
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент»
освітньою програмою «Менеджмент», «Управління проектами»
та

для студентів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування»

«28» 08 2019 р., – 10 с.

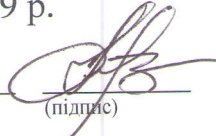
Розробник: Момот В. М., к.т.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 1 від «30» 08 2019 р.
(назва кафедри)

Завідувач кафедри д. е.н., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

А.В. Доронін
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань: <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і найменування галузі знань) Спеціальність <u>073 "Менеджмент"</u> (код та найменування спеціальності) Освітня програма <u>«Менеджмент», «Логістика», «Управління проектами»</u> (найменування) Галузь знань: <u>28</u> <u>«Публічне управління та адміністрування»</u> (шифр і найменування галузі знань) Спеціальність: <u>281</u> <u>«Публічне управління та адміністрування»</u> (код та найменування спеціальності) Освітня програма: <u>«Менеджмент організацій і адміністрування»</u> (найменування) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Цикл професійної підготовки
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 4		2019/2020
Індивідуальне завдання РР: «Вибір інноваційної стратегії підприємства на основі оцінки його інноваційної позиції» (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 64* / 135		4-й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4,44		Лекції*
		<u>32</u> годин
		Практичні, семінарські*
		<u>32</u> годин
		Лабораторні*
		<u> </u> годин
		Самостійна робота
	<u>71</u> годин	
	Вид контролю	
	модульний контроль, іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 64/71

*Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння сучасними теоретичними основами та практичними навичками управління інноваційною діяльністю підприємства.

Завдання:

– оволодіння сучасними методами аналізу та експертизи інноваційних проектів та управління інноваційною діяльністю підприємства;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- технологію розробки, використання та впровадження нововведень;
- етапи виконання дослідницьких проектів;
- методи управління інноваціями;

вміти:

- здійснювати формування та оцінку портфелю проектів.
- робити аналіз попиту на інновації;
- здійснювати аналіз та експертизи інноваційних проектів;
- робити оцінку ефективності інноваційної діяльності.

мати уявлення:

- про планування інноваційної діяльності;
- про управління персоналом в процесі реалізації інноваційного проекту.

Міждисциплінарні зв'язки: менеджмент, основи управління проектами, інструментальні методи в управлінні проектами та програмами, інтелектуальна власність, методологія і організація наукових досліджень..

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Основні теоретичні поняття

Тема 1. Вступ у навчальну дисципліну "Управління інноваціями".

Предмет вивчення та задачі дисципліни, зв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 2. Сутність понять управління інноваціями

Сутність поняття «інновація». Класифікація новацій, інноваційних процесів, нововведень. Сучасні аспекти нововведень та розвитку конкуренції.

Управління інноваціями як сукупність принципів, методів і форм управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю. Інноваційний процес та інноваційна діяльність. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями.

Інновації в теоріях економічного розвитку. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції.

Тема 3. Інноваційна діяльність як об'єкт управління інноваціями

Сутність понять «інноваційний процес» і «інноваційна діяльність». Етапи інноваційного процесу на макро- та мікрорівні. Особливості фундаментальної наукової діяльності, прикладних науково-дослідних розробок, проектно-конструкторських і науково-технічних робіт, виробничої інноваційної діяльності. Оцінка факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на інноваційну діяльність організації.

Учасники інноваційної діяльності. Завдання управління інноваційною діяльністю. Технологія управління інноваціями.

Сфера інноваційної діяльності. Ринковий механізм (ринок новацій, ринок інвестицій, ринок чистої конкуренції нововведень) та інфраструктура інноваційної діяльності.

Модульний контроль

Змістовий модуль 2. Вплив держави та організаційних форм на ефективність інноваційних процесів

Тема 4. Державна підтримка інноваційних процесів

Роль держави у забезпеченні інноваційних процесів. Інновації як фактор економічного зростання. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Ринкові механізми у галузі наукової та науково-технічної діяльності.

Способи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Методи державної підтримки інноваційної діяльності. Вплив державних, приватних і громадських структур. Національна інноваційна система. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних країнах.

Тема 5. Організаційні форми інноваційної діяльності

Принципи організації інноваційних процесів за циклом «дослідження - виробництво - дифузія - комерціалізація». Види наукових, проектних та інноваційних організацій. Роль академічного та освітянського секторів. Зміст понять «технопарк», «технополіси», «інкубатор інновацій». Інноваційні венчурні фонди. Роль венчурного бізнесу в розвитку інноваційної діяльності.

Організація виконання НДДКР і інформаційне забезпечення інноваційних процесів. Організація впровадження й трансферту наукових інновацій. Малий інноваційний бізнес, життєвий цикл і тенденції розвитку. Особливості менеджменту в наукових організаціях і малих інноваційних підприємствах.

Науково-технічне співробітництво. Форми інтеграції науки і виробництва. Конкуренція та кооперація в галузі сучасних інноваційних технологій. Види виробничої та технологічної кооперації.

Модульний контроль

Змістовий модуль 3. Управління інноваційним проектом

Тема 6. Управління інноваційним розвитком організації

Стратегічне управління інноваційним розвитком організації. Стратегія нововведень і їхня класифікація. Взаємообумовленість інноваційної політики та стратегії нововведень організації. Особливості розроблення, впровадження та реалізації стратегії нововведень.

Планування інноваційної діяльності. Продуктово-тематичне, техніко-економічне, оперативно-календарне планування інновацій.

Вплив структури управління на інноваційні можливості організації. Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень.

Мотиваційний механізм інноваційної діяльності. Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної активності працівників.

Тема 7. Управління інноваційним проектом

Інноваційний проект: поняття та основні види. Життєвий цикл інноваційного проекту. Фінансування інноваційного проекту.

Управління реалізацією інноваційних проектів. Ресурсне забезпечення інноваційного проекту. Інформаційне забезпечення. Інвестиційне забезпечення. Створення та використання різних організаційних форм проектного управління. Управління персоналом в процесі реалізації інноваційного проекту.

Модульний контроль

Змістовий модуль 4. Ефективність інноваційної діяльності

Тема 8. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації

Ефективність інноваційної діяльності. Характеристика результатів і ефективність витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування.

Обґрунтування економічної ефективності інноваційного проекту. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційних проектів. Аналіз інноваційних проектів в умовах невизначеності. Оцінка впливу невизначеності на

ефективність інноваційного проекту. Врахування проектних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проектів.

Модульний контроль

Модуль 2.

Індивідуальне завдання РР: «Вибір інноваційної стратегії підприємства на основі оцінки його інноваційної позиції».

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1.					
Змістовий модуль 1. Основні теоретичні поняття					
Тема 1. Вступ у навчальну дисципліну "Управління інноваціями".	0,5	0,5	-	-	-
Тема 2. Сутність понять управління інноваціями	8,5	0,5	-	-	6
Тема 3. Інноваційна діяльність як об'єкт управління інноваціями	20	4	6	-	8
Модульний контроль	1	1	-	-	-
Разом за змістовним модулем 1	30	6	6	-	14
Змістовний модуль 2. Вплив держави та організаційних форм на ефективність інноваційних процесів					
Тема 4. Державна підтримка інноваційних процесів	14	4	-	-	8
Тема 5. Організаційні форми інноваційної діяльності	19	3	6	-	8
Модульний контроль	1	1	-	-	-
Разом за змістовним модулем 2	34	8	6		16
Змістовий модуль 3. Управління інноваційним проектом					
Тема 6. Управління інноваційним розвитком організації	24	4	6	-	12
Тема 7. Управління інноваційним проектом	23	5	8	-	10
Модульний контроль	1	1	-	-	-
Разом за змістовним модулем 3	48	10	14	-	22
Змістовий модуль 4. Ефективність інноваційної діяльності					
Тема 8. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	22	7	6	-	9
Модульний контроль	1	1	-	-	-
Разом за змістовним модулем 4	23	8	6	-	9
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	10	-	-	-	10
Контрольний захід					
Усього годин	135	32	32	-	71

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Оцінка результативності роботи проектних організацій	2
2	Оцінка інноваційної активності організації	2
3	Оцінка стану інноваційного потенціалу підприємства	2
4	Оцінка стану інноваційного клімату на підприємстві	2
5	Характеристики підприємств по типу стратегічної конкурентної інноваційної поведінки	2
6	Вибір інноваційної стратегії	4
7	Методи прогнозування собівартості нового виробу	2
8	Календарне планування НДР і ОКР	4
9	Метод функціонально-вартісного аналізу (ФВА)	2
10	Порівняння інноваційних проектів	2
11	Формування портфеля проектів	2
12	Ефективність нової конкурентоспроможної техніки	2
13	Порівняльний аналіз ефективності різних варіантів інновацій	2
14	Ефективність торгівлі ліцензіями	2
	Разом	32

7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Глобальні кола технологічного розвитку, місце України в міжнародному поділі праці при інноваційній діяльності. (тема 1, 2).	6
2	Зв'язок інновацій і підприємництва. (тема 3).	8
3	Принципи організації, планування, стимулювання, ресурсного забезпечення інноваційної діяльності. (тема 4).	8
4	Організація й планування інноваційної діяльності на рівні підприємства. (тема 5).	8
5	Проблема розмежування стратегічного й оперативного керування інноваціями. (тема 6).	12

6	Базисні й поліпшуючі інновації в умовах загострення конкуренції. (тема 7).	2
7	Методи пошуку інноваційних ідей. Характеристика активних методів пошуку. (тема 7).	6
8	Основні принципи стратегічного планування інноваційної діяльності. (тема 7).	2
9	Ціноутворення на науково-технічні нововведення. Захист інновацій. (тема 8).	9
10	Індивідуальне завдання	10
	Разом	71

9. Індивідуальні завдання

Виконання РГР: «Вибір інноваційної стратегії підприємства на основі оцінки його інноваційної позиції»:

1. Дати комплексний опис фірми.
2. Сформулювати мету розвитку організації, побудувати «дерево мети».
3. Зробити оцінку інноваційного потенціалу компанії та проаналізувати стан зовнішньої середовища.
4. Визначити інноваційну позицію організації.
5. Відповідно до кількісної оцінки інноваційної позиції встановити базові стратегії розвитку компанії та зробити аналіз ефективності запропонованого інноваційного проекту.

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні методи навчання.

11. Методи контролю

Контроль і оцінювання якості набутих знань, умінь та практичних навичок студентів має системний характер, базується на принципі наскрізного контролю, який дозволяє забезпечити взаємозв'язок між усіма видами навчального процесу: лекції, практичні, самостійна та індивідуальна робота студента, поточний контроль, іспит.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю, письмового модульного контролю, підсумкового контролю у вигляді письмового іспиту.

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	7	0...21
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	8	0...24
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Виконання і захист РГР	0...35	1	0...35
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань та практичного завдання. За повну правильну відповідь на теоретичні запитання студент отримує по 30 балів, за повну правильну відповідь на практичне завдання – 40 балів.

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- поняття інновації та видів інновації, умови інновації;
- методологія визначення інноваційного потенціалу компанії;
- принципи управління змінами, основні види інноваційної поведінки компаній;
- основні стратегії для інноваційних компаній;
- - методи оцінки ефективності інновацій.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- проводити аналіз інноваційного потенціалу компанії;
- проводити аналіз зовнішнього середовища;
- розробляти інноваційні стратегії;
- проводити економічний аналіз стратегій.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи та розрахунково-графічну роботу. Вміти самостійно давати характеристику стану організації, здійснювати аналіз стану середовища, розробляти інноваційні стратегії.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Вміти проводити діагностику підприємства та здійснювати аналіз середовища, розробляти інноваційний проект та робити економічну оцінку.

Відмінно (90 - 100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та вміти застосовувати одержанні знання.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Чумаченко, И. В. Управление инновациями : учеб. пособие / И. В. Чумаченко, М. А. Латкин, И. В. Дронова. — Х. : ХАИ, 2003. — 61 с.
2. Латкин, М. А. Анализ инноваций : учеб. пособие / М. А. Латкин, А. Г. Осиевский, Н. И. Баранова. — Х. : ХАИ, 2003. — 21 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Баранчєєв, В. П. Управление инновациями : учебник для бакалавров / В.П. Баранчєєв, Н.П. Масленникова, В. М. Мишин. — 2-є изд., перераб. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2015. — 711 с.
2. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / Н.В. Краснокутська. - К. : КНЕУ, 2003.-504 с.
3. Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / В.В. Стадник, М.А. Йохна. - К. : Академвидав, 2005. - 400 с.
4. Василенко О.В., Шматько В.Г. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Василенко О.В., Шматько В.Г.; за ред. В.О. Василенко. - К.: ЦУЛ, 2003. - 440 с.
5. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : Підручник / С.М. Ілляшенко. – Суми : ВТД – Університетська книга, 2010. – 334 с.
6. Ястремська О. М. Інноваційна економіка : навч. посіб. / Ястремська О. М., Ріпка Д. О. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. - 228 с.

Допоміжна

1. Пашута М.Т., Шкільнюк О.М. Інновації: понятійно-термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання : навч. посіб. / М.Т. Пашута, О.М. Шкільнюк. - К. : ЦНЛ, 2005.- 117 с.
2. Трансфер технологій: форми і методи ефективного здійснення / М.А. Йохна, П.Г. Іжевський, В.В. Стадник. - Хмельницький: ХНУ, 2007. - 164 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>. Сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
2. https://ukrstat.org/uk/operativ/menu/menu_u/sestr.htm. Офіційний сайт Державної служби статистики України.